

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ในรอบ ๒๐ ปี

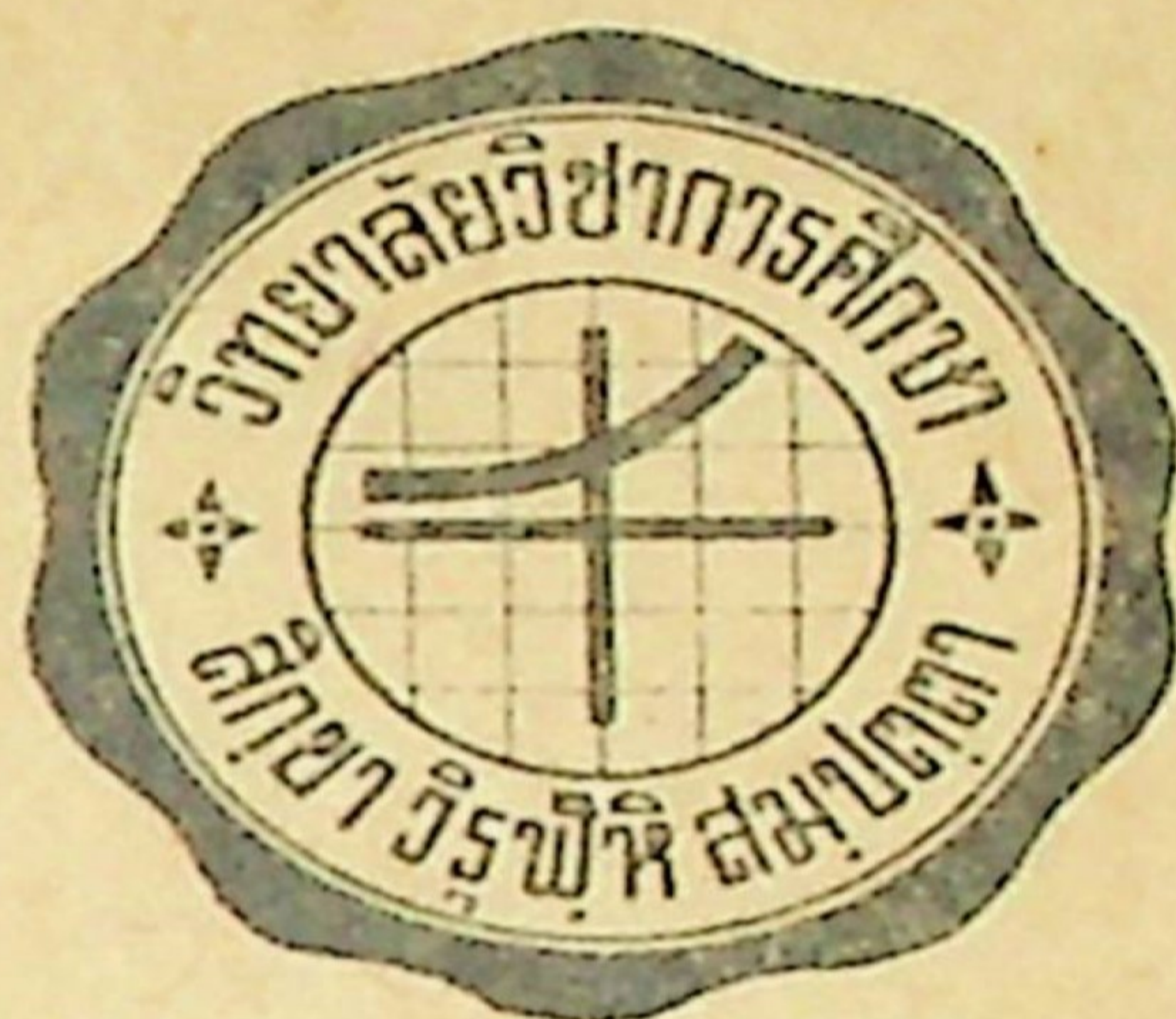
๒๔๙๖ - ๒๕๑๖

R
95.2
7585
2516

พิมพ์แจกในงานกฐินพระราชทาน
ณ วัดยี่นวราราม จังหวัดปทุมธานี

๒๕ ตุลาคม ๒๕๑๖.

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ในรอบ ๒๐ ปี

๒๔๙๖ - ๒๕๑๖

เอกสาร มศว

พิมพ์แจกในงานกฐินพระราชทาน
ณ วัดชินวราราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒๕ ตุลาคม ๒๕๑๖

วิทยาลัยวิชาการศึกษาในรอบ ๒๐ ปี

๒๔๙๖ - ๒๕๑๖

วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ เป็นแหล่งผลิตครูปริญญา ซึ่งมี
หน้าที่ส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะของครูอาจารย์รวมไปถึง
เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา การส่งเสริมวิทยฐานะและการ
ฝึกหัดครู^๕ เป็นงานสำคัญของชาติซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้
พยายามส่งเสริมเป็นลำดับมา วิทยาลัยวิชาการศึกษา^๕ ก่อเกิด
มาจากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ^๕ ตั้งขึ้น
ที่ซอยประสานมิตร (สุขุมวิท ๖๕) อำเภอพระโขนง กรุงเทพฯ
เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๒ โรงเรียนฝึกหัดครูแห่งนี้ได้ปรับปรุง
ขยายกิจการและอาคารสถานที่เป็นลำดับมา ถึงเช่นนั้นก็ยังไม่
เพียงพอที่จะรับนักศึกษาให้ได้เต็มความต้องการ และยัง
ไม่อาจจัดวิทยฐานะทางครูให้ถึงชั้นสูงสุดได้ กระทรวงศึกษา-
ธิการจึงเห็นสมควรปรับปรุงและยกฐานะโรงเรียนฝึกหัดครู

ชั้นสูงแห่งนั้น^{๕๕} เป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา เพื่อผลิตครู
ระดับปริญญาให้ทันเทียมกับการฝึกหัดครูในต่างประเทศ

วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เริ่มเปิดรับนิสิตเข้าเรียนตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษาบัณฑิตในปีการศึกษา ๒๔๙๖ และ
เพื่อให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้มีอำนาจให้การศึกษาถึงชั้น
ปริญญาได้โดยสมบูรณ์ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้เสนอร่าง
พระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. ๒๔๙๗ ต่อสภา
ผู้แทนราษฎร และตราเป็นพระราชบัญญัติเมื่อวันที่ ๑๖
กันยายน ๒๔๙๗

ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้^{๕๖} วิทยาลัยวิชาการ
ศึกษามีอำนาจให้อนุปริญญา (อ.กศ.) ปริญญาตรี (กศ.บ.)
ปริญญาโท (กศ.ม.) และปริญญาเอก (กศ.ด.) ในวิชา
การศึกษา และวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องแก่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจาก
วิทยาลัยได้ และอาจจัดให้มีการศึกษาและการสอบไล่เพื่อรับ
ประกาศนียบัตรอย่างอื่น ตามหลักสูตรและวิธีการที่สภา
วิทยาลัยกำหนดไว้ด้วย

กิจการของวิทยาลัยอยู่ในความควบคุมของสภาวิทยาลัย
วิชาการศึกษา อันประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

ศึกษาริการและปลั้กกระทรวงศึกษาริการ ซึ่งเป็นประธาน
และรองประธานโดยตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอีกจำนวนหนึ่ง รวมทั้ง
กรรมการจากวิทยาลัยได้แก่อธิการ รองธิการ หัวหน้าคณะ
วิชา และหัวหน้าสำนักงานธิการ

วิทยาลัยวิชาการศึกษาแบ่งส่วนราชการออกเป็นสำนัก-
งานธิการวิทยาลัย และคณะวิชารวม ๔ คณะ คือ คณะ
วิชาการศึกษา คณะวิชาวิจัยการศึกษา คณะวิชามนุษยธรรม
ศึกษาและสังคมศาสตร์ และคณะวิชาวิทยาศาสตร์และ
คณิตศาสตร์

เนื่องจากกิจการของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเจริญขึ้น
อย่างรวดเร็ว กระทรวงศึกษาริการจึงดำริที่จะขยายกิจการให้
กว้างออกไปอีก แต่การจะขยายกิจการแต่เพียงภายในเขต
วิทยาลัย ซึ่งตั้งอยู่ในซอยประสานมิตรเท่านั้นไม่เป็นการ
เพียงพอ เพราะสถานที่ของวิทยาลัยมีบริเวณจำกัด กระทรวง
ศึกษาริการจึงออกประกาศลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๔๙๘ ให้
โอนแผนกฝึกหัดครูมัธยมของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เป็น
สาขาหนึ่งของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเรียกว่า "วิทยาลัยวิชาการ

ศึกษาปทุมวัน” ตั้งอยู่ข้างเคียงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใน
บริเวณเนื้อที่เดียวกันกับโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา วิทยาลัย
วิชาการศึกษาปทุมวันผลิตบัณฑิตทางการศึกษาเฉพาะสาขา
มัธยมศึกษาเท่านั้น และเป็นสาขาแห่งเดียวที่ผลิตบัณฑิต
ทางการศึกษาวิชา เอก-โท ภาษาฝรั่งเศส นอกเหนือจาก
วิชา เอก-โท อื่น ๆ ที่ผลิตในวิทยาลัยวิชาการศึกษาทุกสาขา
ทั้งนี้เพื่อเป็นการแก้ปัญหาการขาดแคลนครูอาจารย์วิชาภาษา
ฝรั่งเศสเมื่อ ๑๕ ปีที่แล้ว

หนึ่งในปีเดียวกันนั้นเอง กระทรวงศึกษาธิการดำริเห็น
สมควรที่จะมีการขยายกิจการของวิทยาลัยวิชาการศึกษาให้
กว้างขวางออกไปในส่วนภูมิภาค เพื่อช่วยเพิ่มปริมาณผลิต
ครูให้มากขึ้น จึงได้จัดตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นอีกแห่ง
หนึ่งที่ตำบลแสนสุข หมู่ที่ ๗ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สาขาแห่งนี้เปิดเป็นทางการเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๔๙๘
จัดว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน เป็นสถาบันชั้นอุดมศึกษา
ในส่วนภูมิภาคแห่งแรกของประเทศไทย ที่เปิดสอนถึงระดับ
ปริญญาตรีทางการศึกษา

วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน และบางแสนทั้งสอง
สาขานับสืบตักจากผู้ที่เรียนสำเร็จชั้นประโยคเตรียมอุดมศึกษา

การแสดงผลการทดลองของโรงเรียนมัธยมสาธิต วศ. ปทุมวัน

นิสิตวิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์กำลังปฏิบัติงานวิชาช่างปั้นดินเผา
วิทยาลัยวิชาการศึกษา พระนคร

หรือ ม.ศ. ๕ เช่นเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ การคัดเลือก
 นิสิตเข้าศึกษาจึงได้จากการจัดสอบรวมของสภาการศึกษา และ
 ในปีการศึกษา ๒๕๑๖ ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งตั้งขึ้น
 ใหม่ได้เข้ารับช่วงจัดสอบรวมต่อจากสำนักงานสภาการศึกษา
 แห่งชาติ

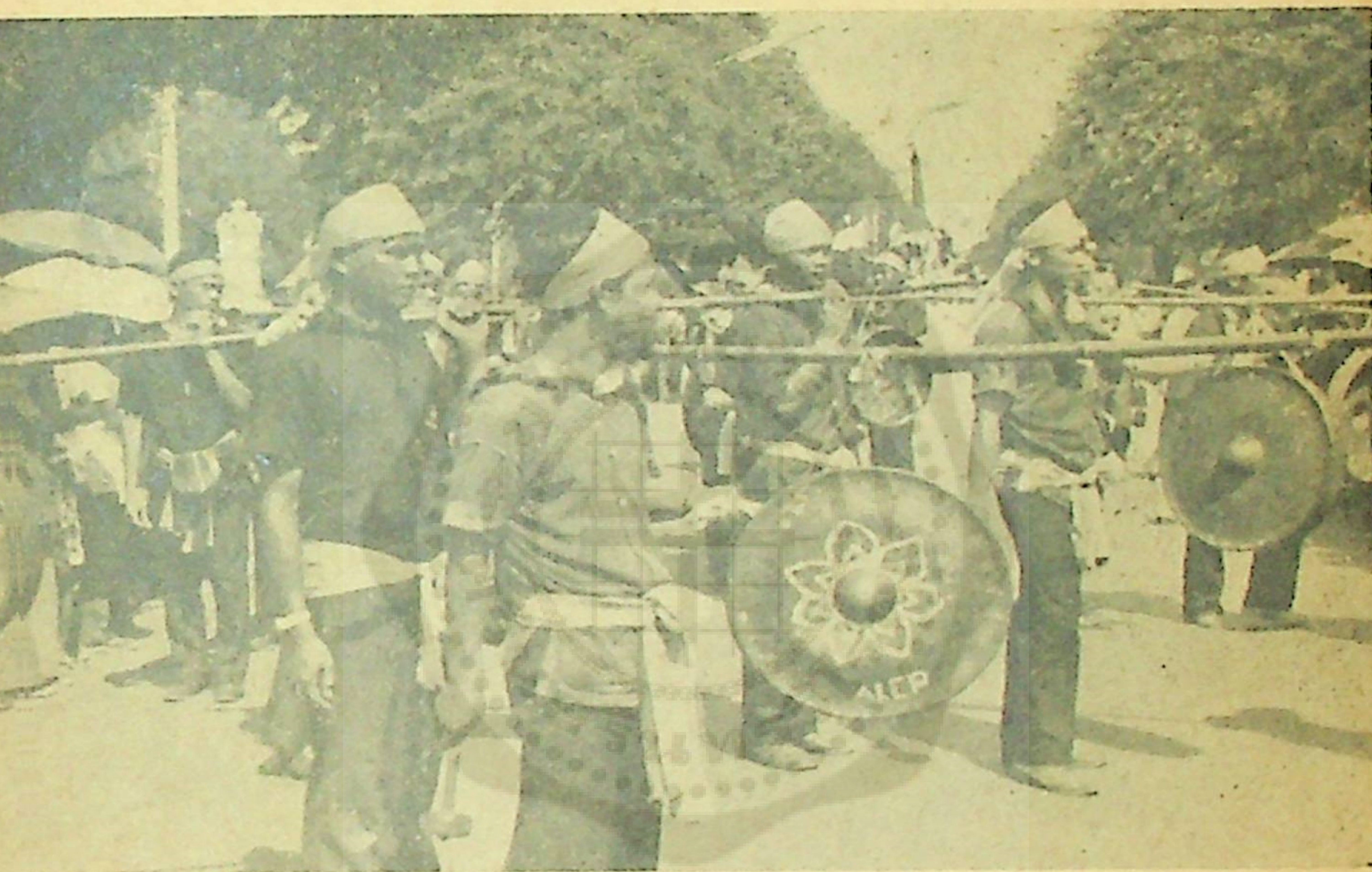
ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ขยายสาขา
 ไปสู่ภาคเหนือ คือ วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก ตั้งอยู่ที่
 อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สาขาวิทยาลัยแห่งนี้เริ่มเปิด
 เป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๑๐

การจัดตั้งสถานศึกษาชั้นสูงในภูมิภาคเช่นนี้ได้รับความ
 สำเร็จเป็นอย่างดี จึงในปีต่อมา พ.ศ. ๒๕๑๑ กระทรวง
 ศึกษาธิการจึงขยายสาขาวิทยาลัยวิชาการศึกษาไปที่จังหวัด
 มหาสารคาม ทั้งนี้โดยมีนโยบายสำคัญที่จะสกัดกั้นการ
 หลั่งไหลของนักเรียนจากส่วนภูมิภาคเข้ากรุงเทพฯ วิทยาลัย
 วิชาการศึกษามหาสารคาม ตั้งขึ้นเป็นทางราชการ เมื่อวันที่
 ๒๗ มีนาคม ๒๕๑๑

อีกหนึ่งปีเดียวกันนี้ คือ ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๑
 ก็ได้เปิด วิทยาลัยวิชาการศึกษาสงขลา ซึ่งตั้งอำเภอเมือง
 จังหวัดสงขลาขึ้นอีกแห่งหนึ่ง

วิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก มหาสารคาม และ
สงขลา ในระยะแรกเริ่มนั้นมีความสัมพันธ์กับวิทยาลัยครู
อย่างใกล้ชิดทั้งบริเวณ สิ่งก่อสร้าง และตัวบุคคล อาจารย์
หลายท่านสอนทั้งวิทยาลัยครูและวิทยาลัยวิชาการศึกษา ใน
ปัจจุบันวิทยาลัยวิชาการศึกษาก็ยังอาศัยอยู่ในบริเวณที่ดินของ
วิทยาลัยครู วิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งสามสาขานี้เปิดสอนใน
ระดับชั้นปีที่ ๓ และ ๔ ก็รับนิสิตมาเรียนเป็นเวลา ๒ ปี
นับตั้งแต่เริ่มตั้งสาขาวิทยาลัยจนกระทั่งถึงปีการศึกษา ๒๕๑๕
ได้รับนิสิตปีที่ ๓ โดยการคัดเลือกจากผู้ที่ยื่นใบสำเร็จการ
ศึกษาชั้น ป.กศ. สูงจากวิทยาลัยครูต่างๆ ในปีการศึกษา
๒๕๑๖ นี้ ทางวิทยาลัยวิชาการศึกษาจึงได้เริ่มจัดการสอบ
คัดเลือกเอง เช่นเดียวกับที่ปฏิบัติอยู่ในส่วนกลาง

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งสาขา
ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นในส่วนกลางอีกแห่งหนึ่ง ตั้งขึ้น
เป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๑๒ เรียกว่า วิทยาลัย
วิชาการศึกษาพระนคร วิทยาลัยนี้ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกันกับ
วิทยาลัยครูพระนคร ในที่ดินของวัดพระศรีมหาธาตุ ถนน
แจ้งวัฒนะ อำเภอบางเขน กรุงเทพฯ ในระยะแรกๆ นิสิต
นักศึกษาของวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร ใช้อาคารเรียน

ขบวนร้องไห้เทียนเข้าพรรษา
ของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม

วิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม ร.พ.ช. และศูนย์เครื่องมือกล ร่วมกัน
จัดขบวนแห่เทียนเข้าพรรษา

ห้องสมุด โรงอาหาร ฯลฯ ร่วมกับวิทยาลัยครู อาจารย์จากวิทยาลัยครูได้มาร่วมสอนด้วย ขณะนี้วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนครได้เริ่มมีอาคารต่าง ๆ เป็นเอกเทศแล้ว สำหรับการสอนในระยะแรกเปิดสอนวิชาเอกเพียงบางสาขาที่โรงเรียนมัธยมมีความต้องการครูในวิชาเอกต่าง ๆ อย่างรีบด่วน คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ เคมี่ คณิตศาสตร์ และอุตสาหกรรมศิลป์ สำหรับวิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์นั้น จัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของโรงเรียนมัธยมแบบประสมของกรมวิสามัญศึกษา (ขณะนั้น) ในระยะต่อมาจึงได้เปิดวิชาเอกต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอีก

ปี พ.ศ. ๒๕๑๓ วิทยาลัยพลศึกษา ได้เข้ามารวมเป็นสาขาหนึ่งของวิทยาลัยวิชาการศึกษาตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๓ เรียกชื่อว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษาพลศึกษา โดยกรมพลศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ

วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีสี่และตราทางราชการของวิทยาลัย ดังนี้คือ

สี่ทางราชการประจำวิทยาลัยวิชาการศึกษา คือ เทา—แดง

สี่เทา หมายถึงสี่ของสมอง แปลว่าความคิด หรือปัญญา

สีแดง หมายถึง สีของเลือด แปลว่าความกล้าหาญ
 ดังนั้น เทา—แดง แปลว่ามีความคิดอย่างกล้าหาญ
 หรือมีความกล้าที่จะคิด

อนึ่ง สีเทา—แดงนี้ใช้เป็นสีของผ้าคลุมคอ (Hood)
 สำหรับครุฑปริญญาของบัณฑิตทุกระดับ

ตราทางราชการของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้มาจาก
 เส้นกราฟของสมการ $y = e^x$ ซึ่งประมาณถือเป็นเครื่องหมาย
 ของการเพิ่มหรือการงอกโดยทั่วไป อันตรงกับหลักการ
 ศึกษาที่ว่า “การศึกษาคือการงอกงาม” (ศึกษา วิรุพฺหิ
 สมฺปตฺตา)

อย่างไรก็ดี วิทยาลัยวิชาการศึกษาแต่ละสาขา (ยกเว้น
 วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร) ต่างก็มีสีธงที่ใช้เป็นการ
 ภายใน เช่นใช้ในการแข่งขันกีฬา เป็นต้น

ในปัจจุบันวิทยาลัยวิชาการศึกษาจัดให้มีการศึกษาใน
 ระดับต่าง ๆ ดังนี้คือ

๑. ระดับปริญญาตรี แบ่งสาขาออกได้ดังต่อไปนี้

๑.๑ ประถมศึกษา

๑.๒ มัธยมศึกษา

๑.๓ อาชีวศึกษา

๑.๔ บริหารการศึกษา

๒. ระดับปริญญาโท แยกเป็นสาขาต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ ประถมศึกษา

๒.๒ มัธยมศึกษา

๒.๓ อุดมศึกษาและการฝึกหัดครู

๒.๔ การบริหารและวางแผนการศึกษา

๒.๕ การแนะแนว

๒.๖ การวัดผลการศึกษา

๒.๗ โสวัตทัศน์ศึกษา

๒.๘ บรรณารักษศาสตร์

๒.๙ จิตวิทยาการศึกษา

๓. ประกาศนียบัตรวิชาเฉพาะ จัดสอนให้ผู้ศึกษา

มีความเชี่ยวชาญในวิชาเอกตามถนัดของตน

เมื่อพิจารณาหลักสูตรการศึกษาเท่าที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ได้ดำเนินการมานับตั้งแต่แรกตั้งในปี พ.ศ. ๒๔๙๖ แล้ว จะ
เห็นได้ว่ามีความเจริญก้าวหน้ามาโดยลำดับดังนี้ คือ

ปี พ.ศ. ๒๔๙๖ เริ่มเปิดสอนวิชาการศึกษาในระดับ
ปริญญาตรี

เอกสาร มศว

ปี พ.ศ. ๒๔๙๙ เป็นปีแรกที่เริ่มเปิดสอนระดับ
ปริญญาโท

ชั้นแรกมีเฉพาะสาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ โดยจัด
เป็นโครงการเปิดสอนร่วมกันระหว่างวิทยาลัยวิชาการศึกษา
และสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก (Inter-
national Institute for Child Study) อันเป็นสถาบันที่องค์
การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ
(UNESCO) จัดตั้งขึ้น

ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ เริ่มเปิดสอนปริญญาโท ตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต ที่วิทยาลัยจัดขึ้นเองโดยตรง

ปี พ.ศ. ๒๕๐๖ เริ่มเปิดสอนชั้นประกาศนียบัตรวิชา
เฉพาะ

การจัดสอนในระดับต่าง ๆ นั้น ได้ทำการปรับปรุงเป็น
ลำดับมา เป็นต้นว่า เพิ่มสาขาวิชา เพิ่มวิชาเอก ฯลฯ

ในปีการศึกษา ๒๕๑๖ นี้ ทางวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ได้ร่างหลักสูตรปริญญาเอกสำเร็จเรียบร้อย ในขณะที่ทาง
สภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้อนุมัติในหลักการแล้ว ทาง
วิทยาลัยกำลังดำเนินการตระเตรียมอยู่ หากไม่มีอุปสรรค

อย่างใด ทางวิทยาลัยวิชาการศึกษาจะเริ่มเปิดสอนตาม
หลักสูตรปริญญาเอกได้ในปีการศึกษา ๒๕๑๗ ในชั้นแรกจะ
เปิดสอนเพียงสองสาขาวิชาคือ สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ และ
สาขาการวิจัยและการพัฒนาหลักสูตร

นอกจากการจัดสอนนิสิตในระดับและสาขาวิชาต่าง ๆ
แล้ว ทางวิทยาลัยวิชาการศึกษายังได้จัดการสอน และให้
ปริญญาการศึกษาบัณฑิตแก่บุคคลภายนอกอีกด้วย ทั้งนี้เพราะ
วิทยาลัยวิชาการศึกษาเห็นสมควรที่จะส่งเสริมวิทยฐานะ และ
ช่วยเหลือบรรดาครูประจำการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทางการ
ศึกษาทั้งหลาย ให้ปฏิบัติหน้าที่การงานของตนได้ก้าวหน้า
ยิ่งขึ้น วิทยาลัยจึงเปิดการสอนนอกเวลาในภาคค่ำ เพื่อให้
โอกาสแก่ผู้สนใจที่จะปรับปรุงตนให้มีทั้งคุณวุฒิและคุณภาพ
ได้เข้าศึกษาต่อถึงชั้นปริญญาการศึกษาบัณฑิตตามหลักสูตร
ของวิทยาลัย ผู้เข้าศึกษานอกเวลาเหล่านี้เรียกว่านักศึกษา
เพื่อให้ต่างจากพวกนิสิตซึ่งเรียนในเวลาปกติ ทั้งนี้และ
นักศึกษาก็ใช้หลักสูตรอย่างเดียวกัน การเปิดภาคค่ำชั้นปริญญา
การศึกษาบัณฑิตเปิดขึ้นครั้งแรกที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร เมื่อปีการศึกษา ๒๕๑๘

ในปี ๒๕๐๒ เริ่มเปิดรับนักศึกษาภาคค่ำระดับอนุ
ปริญญาชั้นที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน และในปี ๒๕๑๔
จึงได้เปิดสอนในระดับปริญญาชั้นที่สาขาแห่งนี้

อนึ่ง เพื่อขยายการส่งเสริมวิทยฐานะของครูประจำการ
ในส่วนภูมิภาคด้วย จึงได้เปิดสอนภาคค่ำชั้นที่วิทยาลัยวิชา
การศึกษามหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ และได้เปิดสอนชั้นที่
สาขาอื่น ๆ อีกทุกแห่งในปีต่อ ๆ มาที่ทั้งสาขาเรียบร้อยแล้ว
เฉพาะที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน และพิษณุโลก ได้
จัดการสอนทั้งสองระดับ คือทั้งระดับอนุปริญญา และระดับ
ปริญญา

นับตั้งแต่แรกตั้งเป็นต้นมา วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้
พยายามขยายและปรับปรุงกิจการให้กว้างขวางและเจริญ
ก้าวหน้ายิ่งขึ้นเป็นลำดับ เพื่อให้สนองความต้องการของ
ประเทศ ตามหลักวิชาการศึกษานั้น วิทยาลัยคำนึงถึงเด็ก
เป็นใหญ่กว่าสิ่งอื่น ในปีการศึกษา ๒๕๔๗ กระทรวง
ศึกษาธิการได้ร่วมมือกับองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ และ
วัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) จัดตั้ง สถาบัน
ระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก (International Institute

for Child Study) ขึ้นในบริเวณวิทยาลัยวิชาการศึกษา เพื่อทำการค้นคว้าเกี่ยวกับความเจริญงอกงามของเด็ก วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ปฏิบัติงานร่วมมือกับสถาบันระหว่างชาติกันอย่างใกล้ชิด งานค้นคว้าวิจัยดำเนินมาโดยลำดับ และในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก ได้ดำเนินกิจการขึ้นตรงต่อกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีฐานะเป็นหน่วยงานหนึ่งในคณะวิชาวิจัยการศึกษาของวิทยาลัยวิชาการศึกษา สถาบันได้ปฏิบัติงานวิจัยต่อเนื่องตลอดมาจนถึงปัจจุบัน พอสรุปกิจการเกี่ยวกับงานวิจัยของสถาบันดังนี้

ในขณะปัจจุบันงานวิจัยของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก ได้แก่

๑. การประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๐๓

งานวิจัยนี้เป็นโครงการวิจัยระยะยาวโครงการหนึ่งของสถาบัน มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของเด็กนักเรียนประถมศึกษาตอนต้น ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๖ และ ๒๕๑๖ ในวิชาต่างๆ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ เลขคณิต ภาษาไทย และสังคมศึกษา พร้อมกับศึกษาว่า

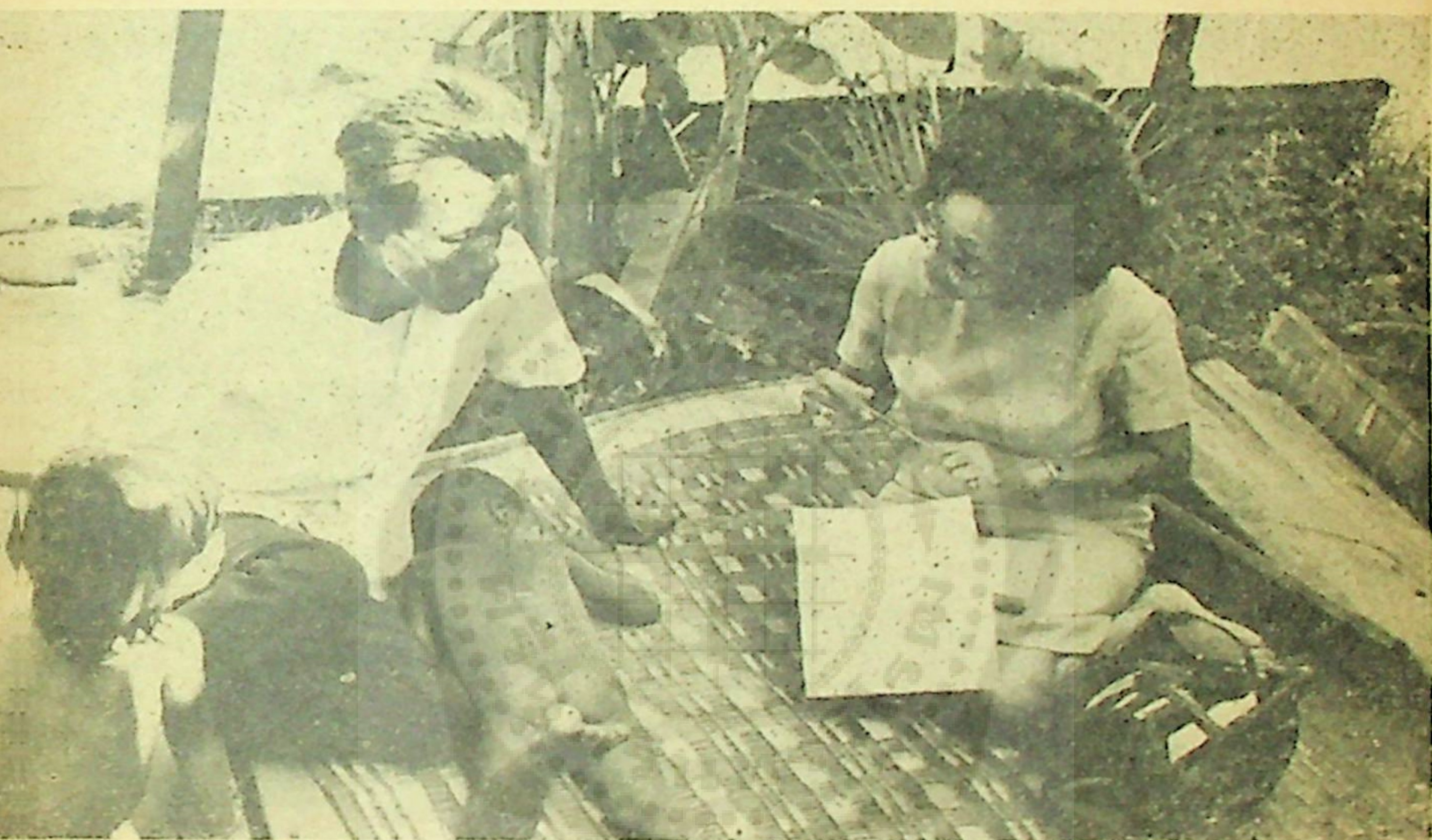
ผลสัมฤทธิ์ในวิชาเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับตัวแปรต่าง ๆ เช่น การสร้างมโนภาพ มโนภาพแห่งตน ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ความมั่นใจในตนเอง ความสนใจในการเรียน ความต้องการสัมฤทธิ์ผล เป็นต้น

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการอ่านกับองค์ประกอบทางด้านสมองและอารมณ์

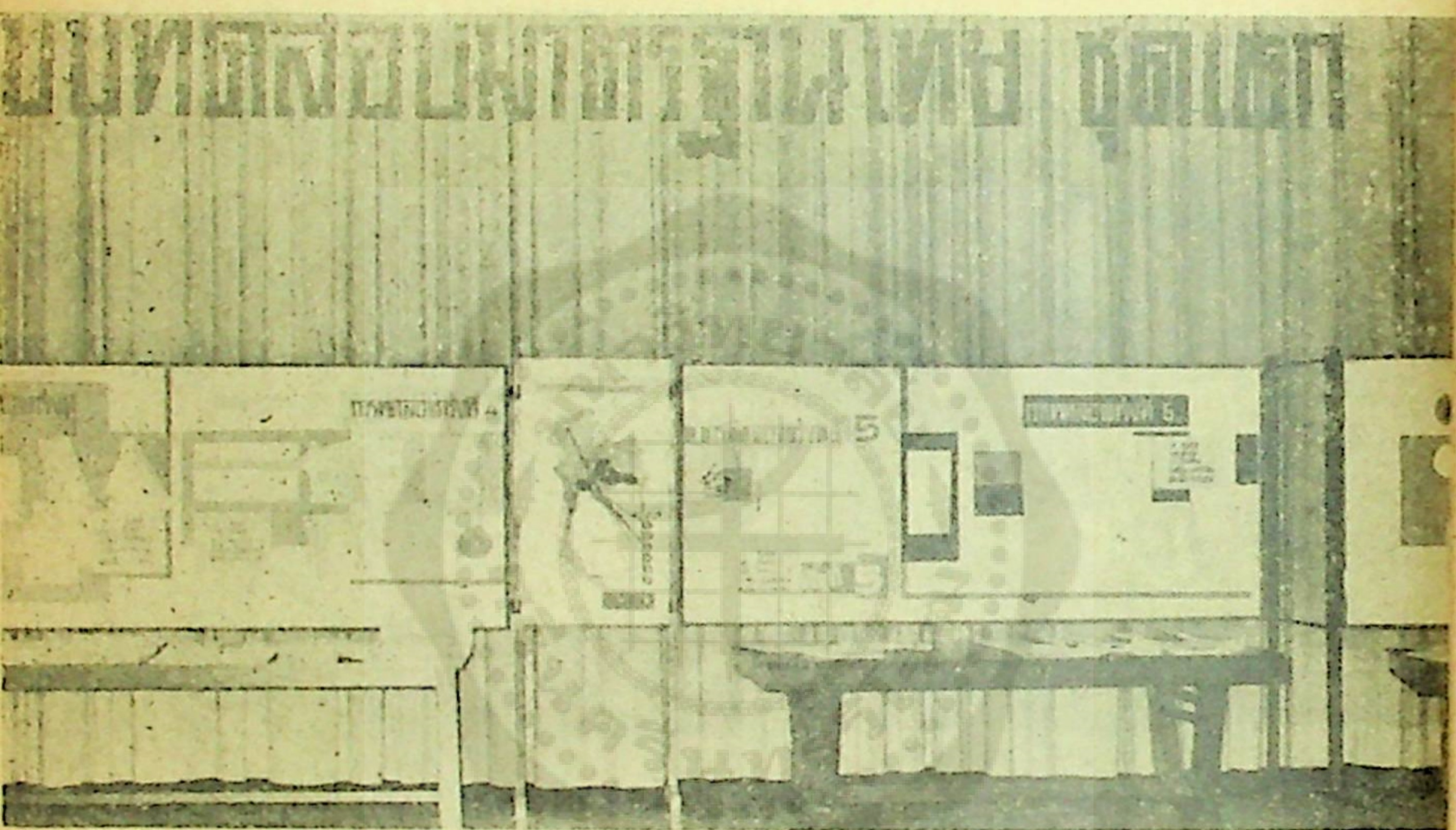
งานวิจัยมุ่งสำรวจปัญหาการเรียนภาษาไทยของเด็กไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าการอ่านมีส่วนสัมพันธ์กับกระบวนการด้านสมองและอารมณ์มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้โดยมีความประสงค์จะได้นำผลการวิจัยมาใช้ในการคิดหากลวิธีสำหรับการสอนอ่าน และการแต่งแบบสอนอ่านชั้นประถมศึกษาต่อไปในอนาคต

๓. การประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ

สถาบันมีส่วนในโครงการนานาชาติเกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ตั้งแต่ปี ๒๕๑๑ แต่เข้าร่วมเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และวิชาภาษาอังกฤษ

สัมภาษณ์ครอบครัวในการวิจัยเรื่องความสูญเปล่าทางการศึกษา
งานวิจัยของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก

นิทรรศการแบบทดสอบมาตรฐานไทยชุดแรก
ของสำนักงานทดสอบ
คณะกรรมการการศึกษา

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะเปรียบเทียบผลการเรียนในระบบการศึกษาที่ต่างกัน และหาความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนกับตัวแปรต่างๆในระบบการศึกษา เช่น ระดับเทคโนโลยี ระดับความเจริญของท้องถิ่น ภูมิหลังทางสังคมของเด็ก ระดับการศึกษาของพ่อแม่ การฝึกหัดครู และโครงสร้างของระบบการศึกษา ผลจากงานวิจัยนี้จะช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผลของการศึกษากับองค์ประกอบทางสังคมได้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนถึงวิธีสอนและความสำคัญของวิชาเหล่านี้อีกด้วย

๔. การศึกษาแบบการทดลองในเรื่องผลการสอน ความรู้ความเข้าใจบางประการทางด้านวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์แก่เด็กในระดับอายุ ๗ - ๘ ขวบ

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาดูผลของการสอน ต่อความรู้ความเข้าใจบางอย่างทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยใช้หลักการเบี่ยงหลังของทฤษฎี Piaget ข้อสมมติฐานสำคัญในการศึกษาได้แก่ เด็กกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนให้เกิดความรู้ความเข้าใจทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จะมีการแตกต่างระหว่างคะแนนที่ได้รับตอนก่อนสอนและหลังสอนมากกว่าในเด็กกลุ่มควบคุม และผลการเรียนรู้จากการทดลอง

นี้ จะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางด้านการเรียนในโรงเรียนของเด็กด้วย

ในขณะที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาเตรียมตัวเริ่มงานของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็กนี้ กระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรให้วิทยาลัยรับการช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยอินเดียนา (Indiana University) ในรัฐอินเดียนา สหรัฐอเมริกา โดยเจ้าหน้าที่องค์การบริหารวิเทศกิจของสหรัฐอเมริกาเป็นผู้ติดต่อมา ความช่วยเหลือนี้ดำเนินไปเป็นเวลา ๗ ปี โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับทางวิชาการของวิทยาลัยวิชาการศึกษาให้สูงขึ้น คือมหาวิทยาลัยอินเดียนาส่งศาสตราจารย์มาช่วยสอนและปฏิบัติงานที่วิทยาลัย และวิทยาลัยก็ส่งอาจารย์ไปศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยอินเดียนา เพื่อกลับมาสอนและปฏิบัติงานของวิทยาลัยให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้วิทยาลัยยังได้ร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ภายในประเทศ องค์การต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ ในการส่งเสริมและเผยแพร่วิทยาการต่าง ๆ เสมอมา เช่น ได้จัดการอบรมพิเศษให้แก่ศึกษานิเทศก์ และศึกษานิเทศก์อำเภอทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๙ ถึง

พ.ศ. ๒๕๑๑ รวม ๑๓ รุ่น ให้การอบรมพิเศษแก่ครูอาจารย์ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่น ๆ เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษา และอาชีพ และวิธีสอนวิชาต่าง ๆ เป็นประจำทุกปี หน่วยงานของวิทยาลัย ซึ่งให้บริการเรื่องการฝึกอบรมอย่างกว้างขวางได้แก่ สำนักงานทดสอบ ในคณะวิชาวิจัยการศึกษา ได้จัดการอบรมให้ความรู้ในวิธีการวัดผลการศึกษา ซึ่งมีทั้งการอบรมระยะสั้น ๆ . ตั้งแต่ ๕ - ๑๕ วัน ระยะยาว ๓ - ๕ เดือน และระยะ ๖ เดือน เป็นต้น ผู้รับการอบรมระยะสั้นนั้นขณะนี้มีมากกว่า ๑,๘๐๐ คน ส่วนผู้รับการอบรมระยะยาวมีถึง ๔๓๘ คน . หนึ่งงานของสำนักงานทดสอบนั้นมิได้ให้บริการเฉพาะแต่การอบรมวิธีวัดผลเท่านั้น งานด้านวิจัยและงานด้านทดสอบ ก็ให้บริการแก่หน่วยงานต่าง ๆ ของวิทยาลัย รวมทั้งหน่วยงานอื่น ๆ ได้อย่างกว้างขวางและอย่างมีประสิทธิภาพ ดังจะสรุปผลงานได้ดังนี้คือ

ก. งานด้านการวิจัย ได้ทำการสำรวจและวิจัยกันทั่วเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ทางการศึกษาหลายเรื่องเช่น

๑. สำรวจคำยากที่นักเรียนระดับ ป.กศ. มักเขียนสะกดผิด

๒. ประสิทธิภาพของการใช้ภาพยนตร์ประกอบการสอนในระดับปริญญา
๓. เปรียบเทียบคุณภาพของนิสิตวิชาการศึกษาที่สำเร็จจากประโยคเตรียมอุดม กับที่สำเร็จจากป.กศ.
๔. สำนวนผลการสอนของการใช้วิทยุศึกษาเป็นอุปกรณ์การเรียน
๕. สำนวนภาวะของนิสิตที่สำเร็จปริญญาตรี กศ.บ. รุ่น พ.ศ. ๒๔๙๗—๒๕๐๓
๖. สถานภาพของโรงเรียนในเขตอำเภอต่าง ๆ
๗. สถานภาพทางการเงินของโรงเรียนราษฎร์ในส่วนกลาง
๘. การวิจัยผลการสอบคัดเลือก ป.กศ. ทั่วประเทศ ปี ๒๕๐๘
๙. การประเมินผลงานแสดงศิลปหัตถกรรมและกรีฑาของกระทรวงศึกษาธิการ ปี ๒๕๑๒
๑๐. งานด้านการสร้างแบบทดสอบ
๑๑. สร้างแบบทดสอบความถนัดทางการเรียนสำหรับ

นิสิตนักศึกษา ระดับปีที่ ๑, ปีที่ ๓, และปริญญาโทสำเร็จแล้ว ๑๒ ฉบับ และอยู่ในขั้นปรับปรุงอีก ๑๐ ฉบับ

๒. สร้างแบบทดสอบสำหรับใช้ในการคัดเลือกนักเรียน ป.กศ. ต้น และ ปก.ศ. สูงทั่วประเทศ
๓. แบบทดสอบความถนัดระดับนักเรียนมัธยมแบบประสมประสานมิตร ๖ ฉบับ
๔. สร้างแบบทดสอบสำหรับนักเรียนชั้นประถมปีที่ ๗ ตามโครงการ ได้แบบทดสอบมาตรฐานระดับชาติในวิชาภาษาไทย ๑๐ ฉบับ, คณิตศาสตร์ ๖ ฉบับ, ศิลปศึกษา ๔ ฉบับ ความถนัดทางการเรียน ๘ ฉบับ อังกฤษ ๔ ฉบับ และสังคม ๕ ฉบับ
๕. กำลังดำเนินงานปรับปรุงแบบทดสอบชั้นประถมปีที่ ๗ ในวิชาวิทยาศาสตร์, สังคมศึกษา, พลานามัย, และความถนัดทางการเรียนอีก ๒ ฉบับ
๖. พิมพ์รายงานความก้าวหน้าของโครงการสร้างแบบทดสอบมาตรฐานเป็นเอกสารถาวร ๒ ฉบับ

กับพิมพ์อัดสำเนารายงานของแบบทดสอบคัดเลือก
ระดับวิทยาลัยอีก ๒ ฉบับ

๗. พิมพ์แบบทดสอบมาตรฐานฉบับถาวร ๓๘ ฉบับ

๘. พิมพ์คู่มือดำเนินการสอบของแบบทดสอบ
มาตรฐานหมวดวิชาต่างๆ ๕ ฉบับ

งานสร้างแบบทดสอบมาตรฐานของสำนักงานทดสอบ
นั้น ได้ทำการทดสอบรวมทั้งแก้ไขและปรับปรุงอยู่หลายครั้ง
เพื่อนำผลมาวิเคราะห์หาระดับความยากง่าย และอำนาจความ
เชื่อมั่น และปรับปรุงแบบทดสอบจนกระทั่งมีคุณภาพเข้า
เกณฑ์เป็นแบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบที่สร้างขึ้น
เหล่านี้ได้ถูกยืมไปใช้เพื่อการวัดและประเมินผลการศึกษา
หลายครั้ง รวมทั้งการวิจัยของหน่วยงานต่างๆ ของนิสิต
ปริญญาโทจากหลายมหาวิทยาลัยด้วย นอกจากนี้สำนักงาน
ทดสอบยังได้ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ โดยการ
ทำโครงการทดสอบร่วมกันกับสถานศึกษาต่างๆ ดังต่อไปนี้คือ
คณะกรรมการทดสอบร่วมกันกับสถานศึกษาต่างๆ ดังต่อไปนี้คือ
คณะกรรมการสุขศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลของมหาวิทยาลัย
มหิดล วิทยาลัยพยาบาลต่างๆ ในสังกัดกระทรวง-
สาธารณสุข ฝ่ายการศึกษาเทศบาลนครกรุงเทพ ฯ คณะศีกษา
ศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัย

ศิลปากร โรงพยาบาลแมคคอมมิค เชียงใหม่ โรงพยาบาล
สังกัดกรมตำรวจ สภากมโรงเรียนราษฎร์ โรงเรียนเตรียม-
ทหาร วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กรมสามัญศึกษา
กรมวิสามัญศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรมการ-
ปกครอง และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ วิทยาลัยวิชาการศึกษาร่วมมือกับ
กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตร
กระทรวงมหาดไทย จัดตั้งศูนย์อบรมโภชนาการขึ้นด้วยความ
ช่วยเหลือขององค์การเงินทุนสงเคราะห์เด็ก และองค์การ
อาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักบริโภคอาหาร ที่มีคุณประโยชน์
และยังดำเนินโครงการต่อเนื่องอยู่ในปัจจุบันนี้

ในด้านความร่วมมือกับองค์การต่างประเทศ และ
องค์การระหว่างประเทศนั้น ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๑—๒๕๐๖
วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ให้ความร่วมมือแก่องค์การบริหาร
วิเทศกิจแห่งสหรัฐอเมริกา และมหาวิทยาลัยมิชิแกน ใน
การจัดตั้งศูนย์ภาษาอังกฤษแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
(South East Asian Regional English Project) มีชื่อย่อว่า

SEAREP ^๕ ทุ่งศูนย์ชนทวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา ปรับปรุงหลักสูตรและการ
สอนภาษาอังกฤษตลอดจนผลิตวัสดุการสอนที่เหมาะสมกับ
นักเรียนในภูมิภาคนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไทย ลาว และ
เวียดนาม

ในปี ๒๕๑๒ วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ร่วมมือกับ
สมาคมวิทยาลัยฝึกหัดครูแห่งสหรัฐอเมริกา (American
Association of Colleges for Teacher Education) จัดการ
ประชุมศึกษาเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรของประเทศต่าง ๆ ใน
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และร่วมมือกับสภาระหว่างชาติเกี่ยว
กับการศึกษาของครู (International Council on Education
for Teaching) จัดการประชุมเรื่องการฝึกหัดครูในภูมิภาค
ตะวันออกเฉียงใต้ขึ้น ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

หนึ่งในสภาวะปัจจุบันปรากฏว่า ปัญหาเรื่องประชากร
รวมทั้งกิจกรรมที่ช่วยแก้ปัญหาประชากร และช่วยเหลือส่ง
เสริมให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่อย่างมีคุณภาพนั้น จัด
เป็นเรื่องสำคัญของประเทศชาติ วิทยาลัยวิชาการศึกษาร่วมมือ
กับกรมฝึกหัดครูจึงจัดการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “ประชากร
ศึกษากับการปรับปรุงคุณภาพชีวิต” ณ หอประชุมกรมประชา-

สัมพันธ์ โรงแรมรอยัล และหอสมุดแห่งชาติ ในวันที่ ๒๗
สิงหาคม—๑ กันยายน ๒๕๑๖ ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยวิชาการ
ศึกษาและกรรมการฝึกหัดครูตระหนักดีว่า ถ้าให้ครูอาจารย์
ซึ่งรับผิดชอบในการผลิตครูมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทัศน-
คติที่ถูกต้องไปถ่ายทอดให้แก่นักเรียนครูทุกระดับ เขาเหล่านี้
จะได้อะไรตระหนักในปัญหา และช่วยแก้ปัญหาที่ประเทศชาติ
กำลังประสบอยู่ นับว่าเป็นการได้ประโยชน์หลายประการ
นอกจากนี้จะได้ช่วยกันพิจารณาว่าจะสอดแทรกความรู้ประชา-
กรศึกษาลงไปในวิชาต่างๆ ที่มีสอนอยู่แล้วได้ หรือจะเพิ่ม
เป็นวิชาหนึ่งหรือหลายวิชาในหลักสูตร ความมุ่งหมายที่
สำคัญยิ่งของการสัมมนา ก็คือการรวบรวมแนวคิด เพื่อริเริ่ม
ในการก่อตั้งศูนย์วิชาการ เกี่ยวกับการค้นคว้าและให้บริการ
ด้านประชากรศึกษา รวมทั้งการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของ
ประชาชนให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป อนึ่งขณะนี้กระทรวงศึกษาธิการ
กำลังพิจารณาที่จะสอดแทรกประชากรศึกษาลงในหลักสูตร
ระดับชั้นประถมและมัธยมอยู่ ฉะนั้นการสัมมนาครั้งนี้ จึง
เป็นการกระทำที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษา-
ธิการ

การจัดสัมมนาครั้ง^๕นี้ได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน
จากกรมการฝึกหัดครู สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย
มูลนิธิเอเซีย และสมาคมคหเศรษฐศาสตร์อเมริกัน

ผู้ที่เข้าร่วมสัมมนาครั้ง^๕นี้ประมาณ ๒๕๐ คน เป็น
อาจารย์คหกรรมศาสตร์จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา และจาก
วิทยาลัยครูทั่วประเทศรวมทั้งหัวหน้าแผนกวิชา และอาจารย์
ประจำวิชาต่าง ๆ ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา รวมทั้งผู้สังเกต
การณ์จากกรมการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยต่าง ๆ และองค์การ
ระหว่างประเทศ

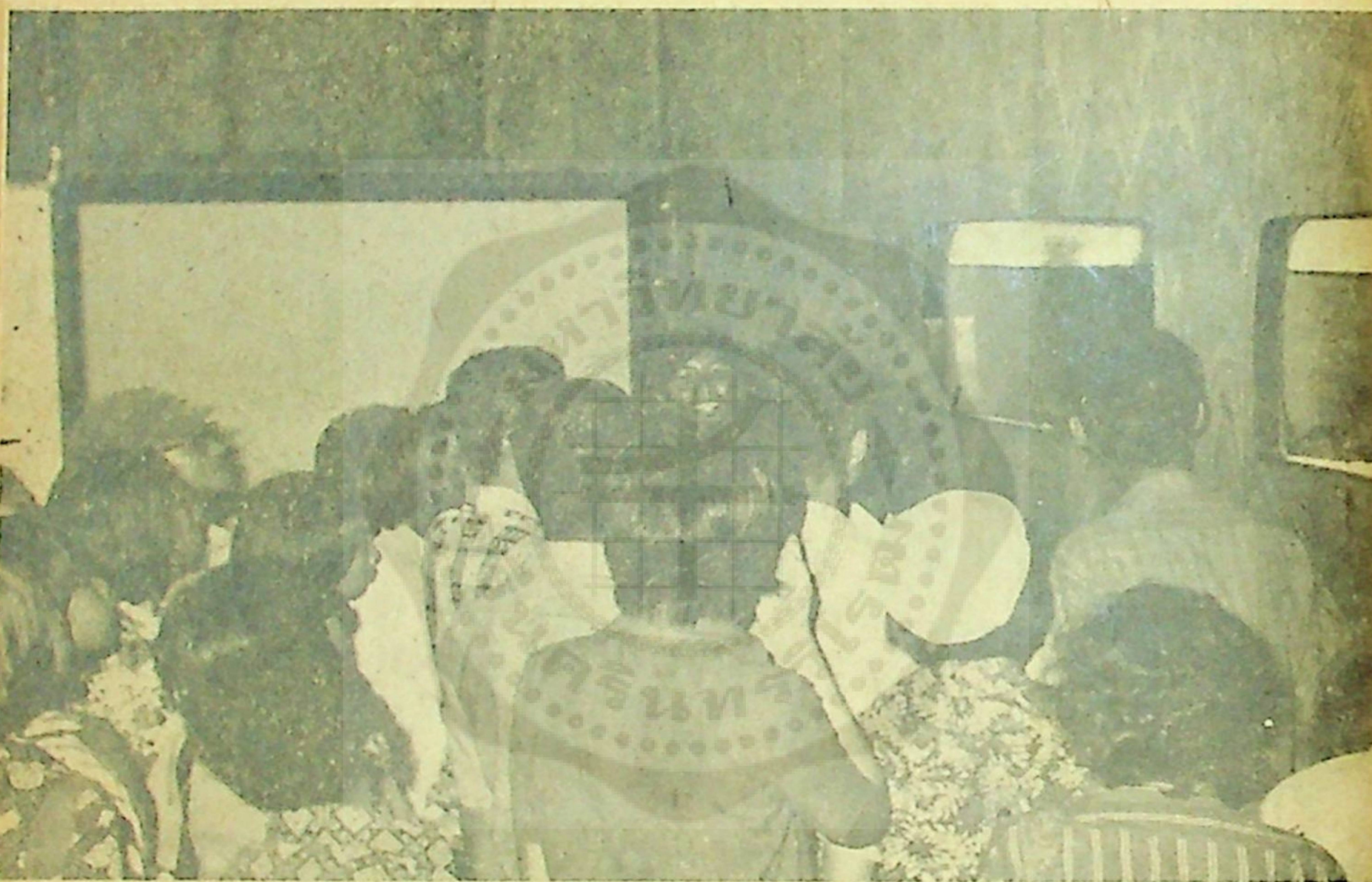
การสัมมนาเรื่อง ประชากรศึกษากับการปรับปรุงคุณภาพ
ของชีวิต จัดขึ้นโดยตระหนักว่า การทำงานประชากรศึกษา
ให้ทันกับความต้องการของประเทศเป็นงานเร่งด่วน ฉะนั้น
จึงจำเป็นต้องระดมสรรพวิชาหรือสรรพกำลังเข้ามาต่อสู้กับ
ปัญหา เพื่อความอยู่รอดอย่างมีคุณภาพของผู้ที่เกิดแล้ว หัว
ข้อสัมมนาว่าด้วยเรื่อง ภาวะของประชากรในประเทศไทยและ
ในโลก การเพิ่มประชากรกับปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การ
ศึกษา การสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม การวางแผน
ครอบครัวของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งรัฐบาล เอกชน และ
องค์การนานาชาติ บทบาทของคหกรรมศาสตร์ในการส่งเสริม

การเมือง และ ประชากร

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

นายกรัฐมนตรีชนนิตนทรสการ หลังจากเปิดสัมมนา
เรื่อง “ประชากรศึกษากับการปรับปรุงคุณภาพชีวิต
ณ ห้องประชุมกรมประชาสัมพันธ์

นักเรียนกำลังชมดูเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม และฟังคำบรรยายประกอบ
ณ พิพิธภัณฑ์สัตว์ทะเลและสถานเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม
วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน

คุณภาพชีวิต และการทดลองสอดแทรกประชากรศึกษาลงใน
วิชาต่าง ๆ รวมทั้งทำประมวลการสอนวิชาประชากรศึกษา
ด้วย

วิทยาการในการสัมมนา เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากกระทรวง
สาธารณสุข มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สมาคม
กหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย สมาคมวางแผนครอบครัว
แห่งประเทศไทย ผู้แทนองค์การนานาชาติ และสมาคมกห-
เศรษฐศาสตร์อเมริกัน

นอกจากการบรรยายและอภิปรายแล้ว ยังจัดให้มี
นิทรรศการวิชาแขนงต่าง ๆ ของคหกรรมศาสตร์ เช่น อาหาร
โภชนาการ เส้นใย เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ครอบครัวสัมพันธ์
พัฒนาการของเด็ก เครื่องเรือน เครื่องใช้ในบ้าน การตก
แต่งบ้าน ประชากรศึกษา หนังสือและเอกสารต่าง ๆ ผู้จัด
สัมมนามุ่งให้ผู้เข้าสัมมนาเห็นว่าชีวิตที่มีคุณภาพ ที่จะเป็น
ประโยชน์แก่ตนเอง แก่ครอบครัวและแก่ส่วนรวมนั้นจำเป็น
ต้องมีคุณภาพสูงซึ่งจะทำให้สำเร็จได้โดยไม่ยากนัก หากจะ
ถือหลักปฏิบัติตามวิชาการแขนงต่าง ๆ ของคหกรรมศาสตร์ใน

การดำเนินชีวิตประจำวัน นิทรรศการนี้^๕ได้เปิดให้บุคคลภายนอกทั่วไปได้เข้าชมด้วย

การสัมมนาครั้งนี้^๕มิใช่แต่เพียงการประชุมพูดถึงปัญหาหรือการเสนอแก้ปัญหาแต่เฉพาะในที่ประชุมเท่านั้น แต่ได้เตรียมงบประมาณเพื่อการติดตามผลการสัมมนา และเตรียมงบประมาณสำหรับทำคู่มือการสอนที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอนภายหลัง ตลอดจนโครงการต่อเนื่องในการก่อตั้งศูนย์กันคว้าและบริการทางด้านประชากรศึกษาและการปรับปรุงคุณภาพชีวิตในอนาคต

การสัมมนาสำเร็จลงด้วยดี การบรรยายและการอภิปรายเป็นที่สนใจทั้งแก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาและผู้สังเกตการณ์ทั่วไปเป็นอันมาก ปราบกฏว่ามีผู้เข้าฟังการบรรยายเกินกว่าที่จัดไว้ทุกวัน การจัดนิทรรศการ ณ ห้องประชุมกรมประชาสัมพันธ์ ได้ผลในทางเผยแพร่ความรู้ทั้งแก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาและแก่ประชาชนทั่วไป จากการประเมินผลสัมมนาครั้งนี้พบ^๕ว่า ผู้เข้าสัมมนาได้รับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประชากรสูงขึ้นระหว่างสัมมนา ความรู้สึกตระหนักเกี่ยวกับปัญหาประชากรนั้นเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะกระจัดกระจายกว่าเมื่อตอนก่อน

เข้าสัมมนา ผู้เข้าสัมมนามีความคิดเห็นในทางที่พึงปรารถนา
หรือในทางบวก ต่อปัญหาที่เกี่ยวกับประชากร ต่อประชากร
ศึกษาและการวางแผนครอบครัว

การดำเนินกิจการของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่งได้
เจริญมาโดยลำดับนี้ เป็นที่ประจักษ์ชัดว่าโครงการและการจัด
กิจกรรมต่างๆ ของวิทยาลัยนั้นนอกจากจะจัดขึ้นตามหลักการ
โดยทั่วไปของสถาบันในระดับอุดมศึกษาแล้ว ยังมีความ
มุ่งหมายเฉพาะเพื่อสังคมและชุมชนอีกด้วย นอกเหนือจาก
โครงการและกิจการที่จัดอยู่ในส่วนกลางแล้ว วิทยาลัย
วิชาการศึกษาในส่วนภูมิภาคยังได้จัดโครงการและกิจการที่มี
คุณประโยชน์ทั้งในด้านการปรับปรุงส่งเสริมความรู้ทางวิชา
การ และยังเป็นการให้บริการทางด้านการศึกษาแก่สังคมและ
ชุมชนด้วย ดังเช่นกิจกรรมที่น่าสนใจมากอย่างหนึ่งของ
วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน ในระยะนี้ก็คือ พิพิธภัณฑ์
สัตว์ทะเลและสถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม ซึ่งมีชื่อเป็นภาษาอังกฤษ
ว่า (Bangsaen Zoological Museum and Marine Aquarium)
สถานที่นี้ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง มีนักเรียน นิสิต
นักศึกษา และประชาชนเดินทางไปชมกันเป็นจำนวนมาก
ผู้เข้าชมได้รับทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน พิพิธภัณฑ์

สัตว์ทะเลและสถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม มีสาระสำคัญน่ารู้
ดังนี้คือ

การดำเนินงานในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สัตว์และสถานที่
เลี้ยงสัตว์น้ำเค็มแห่งนี้เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๑๒
โดยคำแนะนำของ ดร. บุญถิ่น อัตถากร ปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ ได้รับการสนับสนุนจากกรมการฝึกหัดครู และ
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ความมุ่งหมายในการจัดทำพิพิธภัณฑ์
ขึ้นเพื่อ

ก. เป็นสถานที่ทดลองค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับชีววิทยา
สาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์ทะเล

ข. เป็นพิพิธภัณฑ์ตัวอย่าง สำหรับสถานศึกษาใน
ระดับต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น กรมการฝึกหัดครู
กรมวิสามัญและกรมสามัญ ที่จะสามารถนำไปดัดแปลงจัดเป็น
ห้องปฏิบัติการประกอบการเรียนการสอนภาคทฤษฎีให้เกิดผล
ดียิ่งขึ้น

ค. เป็นประโยชน์ต่อประชาชนผู้สนใจโดยทั่วไป ที่จะ
ศึกษาหาความรู้และเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

ในระยะเริ่มแรกของการดำเนินงาน เป็นไปด้วยความ
ยากลำบาก เพราะขาดทุนทรัพย์ ความสำเร็จของงานขึ้นต้น

ที่ปรากฏอยู่ขณะนี้ เป็นผลงานจากบุคคลผู้มีศรัทธาในงานนี้
ได้แก่ อาจารย์ นิสิตและบุคคลภายนอกที่เล็งเห็นผลประโยชน์
ที่จะบังเกิดแก่เยาวชนรุ่นหลัง ที่ช่วยกันสร้างไว้ให้เป็นสมบัติ
ของส่วนรวม ปัจจุบันงานของพิพิธภัณฑ์ แบ่งออกเป็น
๒ ส่วนใหญ่ ๆ คือ

ก. ห้องเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม (Marine Aquarium) ใน
ขณะนี้มียู ๒ ห้อง มีปลาและสัตว์ทะเลที่เลี้ยงอยู่ประมาณ
๗๐ กว่าชนิด และกำลังก่อสร้างเพิ่มขึ้นอีก ๑ ห้องเพื่อเลี้ยง
ปลาขนาดใหญ่ เช่นปลาฉลามคาดว่าจะสามารถเริ่มเปิดให้
ประชาชนชมได้ในราวเดือนธันวาคม ศกนี้

ข. พิพิธภัณฑ์สัตว์ (Zoological Museum) มียูจำนวน
๔ ห้อง

ห้องที่หนึ่ง (อยู่ชั้นบน) เป็นห้องโครงกระดูก มี
กระดูกของสัตว์ที่มีกระดูกสันหลังหลายชนิด เช่น โครงกระดูก
ของคน เสือ พะยูง (เงือก) จระเข้ งูเห่า ลิง เป็นต้น

ห้องที่สอง เป็นห้องสัตว์เลื้อยคลาน สัตว์เลื้อย-
คลานและสัตว์ปีก ซึ่งสตัฟไว้ เช่น หมีคน หมูป่า กระรอก
ลิง ไก่ฟ้า กิ้งก่ายักษ์ งูจงอาง ฯลฯ

ห้องที่สาม) เป็นห้องปลาทะเล มีทั้งปลากระดูกอ่อน
เช่น ปลาฉลามกินคน ปลากระเบนไฟฟ้า และปลากระดูก
แข็ง เช่น ปลาหมอตะเล ปลากระรังหัวโขน ฯลฯ

ห้องที่สี่ ห้องสุดท้าย เป็นห้องของสัตว์ไม่มีกระดูก
สันหลัง ได้แก่ ฟองน้ำ (ที่นำมาใช้ดูตัว) แมงกระพรุน
ปะการัง กัลปังหา สะตือทะเล และพวกพยาธิต่างๆ

จำพวกหอย เช่น หอยกาบเดี่ยว หอยสองกาบ
ปลาหมึกยักษ์ หอยเต้าปูน ฯลฯ

และยังมี กุ้งยักษ์ ปลาดาว หอยเม่น ฝูเสือ และ
แมลงต่างๆ มีสัตว์ให้ชมมากกว่า ๒๐๐ ชนิด

พิพิธภัณฑ์สัตว์และทะเลียงสัตว์น้ำเค็มนี้เป็นของส่วน
รวมที่ทุกท่านสามารถจะรับประโยชน์ได้ เปิดให้ชมในวัน
เสาร์—อาทิตย์ และวันหยุดราชการ ตั้งแต่เวลา ๙.๐๐ —
๑๗.๐๐ น. ส่วนในเวลาราชการจะเปิดให้ชมเฉพาะหมู่คณะ
ของนักเรียนหรือประชาชนที่ติดต่อมายังพิพิธภัณฑ์ล่วงหน้า
ระหว่างปิดเทอมปลาย คือในเดือนมีนาคม — ๑๕ พฤษภาคม
จะเปิดให้ชมทุกวัน

วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลกได้เฟื่องเลี้ยงถึงการปรับ
ปรุงความรู้ทางวิชาการ และการให้บริการทางด้านการศึกษา

แก่ชุมชนในส่วนภูมิภาคด้วย จึงได้จัดตั้งศูนย์รวมทางวิชาการเพื่อบริการแก่สังคมโดยจัดขึ้นตามแผนกวิชาต่าง ๆ ดังนี้

๑. แผนกวิชาฟิสิกส์ จัดการผลิตอุปกรณ์การสอนด้วยวัสดุราคาถูกและใช้วัสดุพื้นเมือง โครงการนี้วิทยาลัยได้ผู้เชี่ยวชาญจากประเทศญี่ปุ่นมาปฏิบัติงาน และให้คำแนะนำเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕

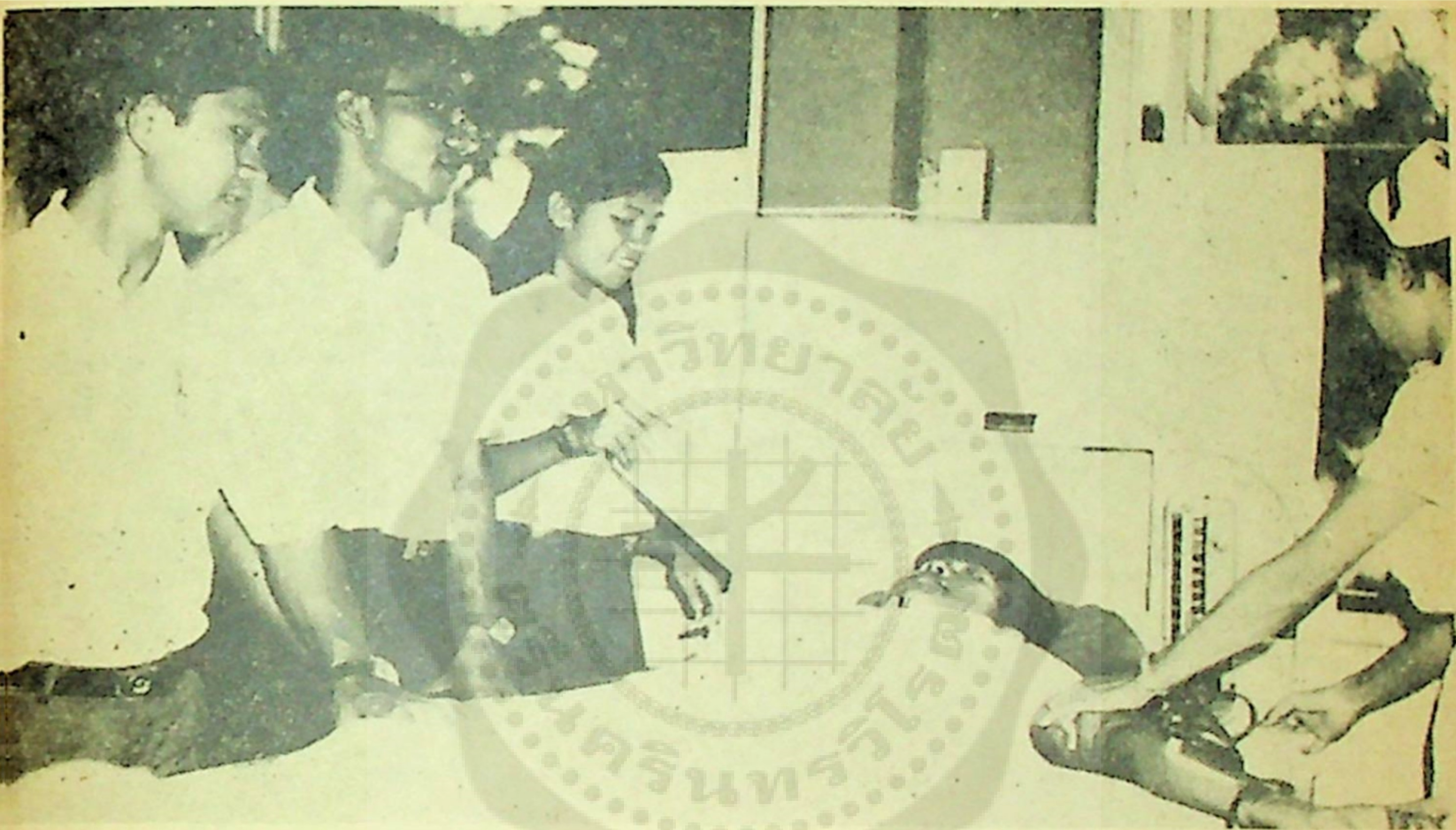
๒. แผนกวิชาภาษาและวรรณคดีต่างประเทศ จัดตั้งโครงการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ เพื่อให้บริการแก่ชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพิษณุโลก สุโขทัย กำแพงเพชร และจังหวัดใกล้เคียง

๓. แผนกวิชาภาษาไทย จัดทำโครงการทั้งพิพิธภัณฑสถานโบราณวัตถุ โดยการเก็บ รวบรวม และจัดนิทรรศการโบราณวัตถุ โดยการเก็บ รวบรวม และจัดนิทรรศการโบราณวัตถุต่าง ๆ ในแถบภูมิภาคทางจังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีโครงการนิทรรศการการละครและนาฏศิลป์ไทยเป็นการเผยแพร่วิทยาการทางด้านการละครและนาฏศิลป์ไทย เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีความเข้าใจและซาบซึ้งในวัฒนธรรมไทยด้านการละครและนาฏศิลป์มีการจัดกิจกรรมเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๔

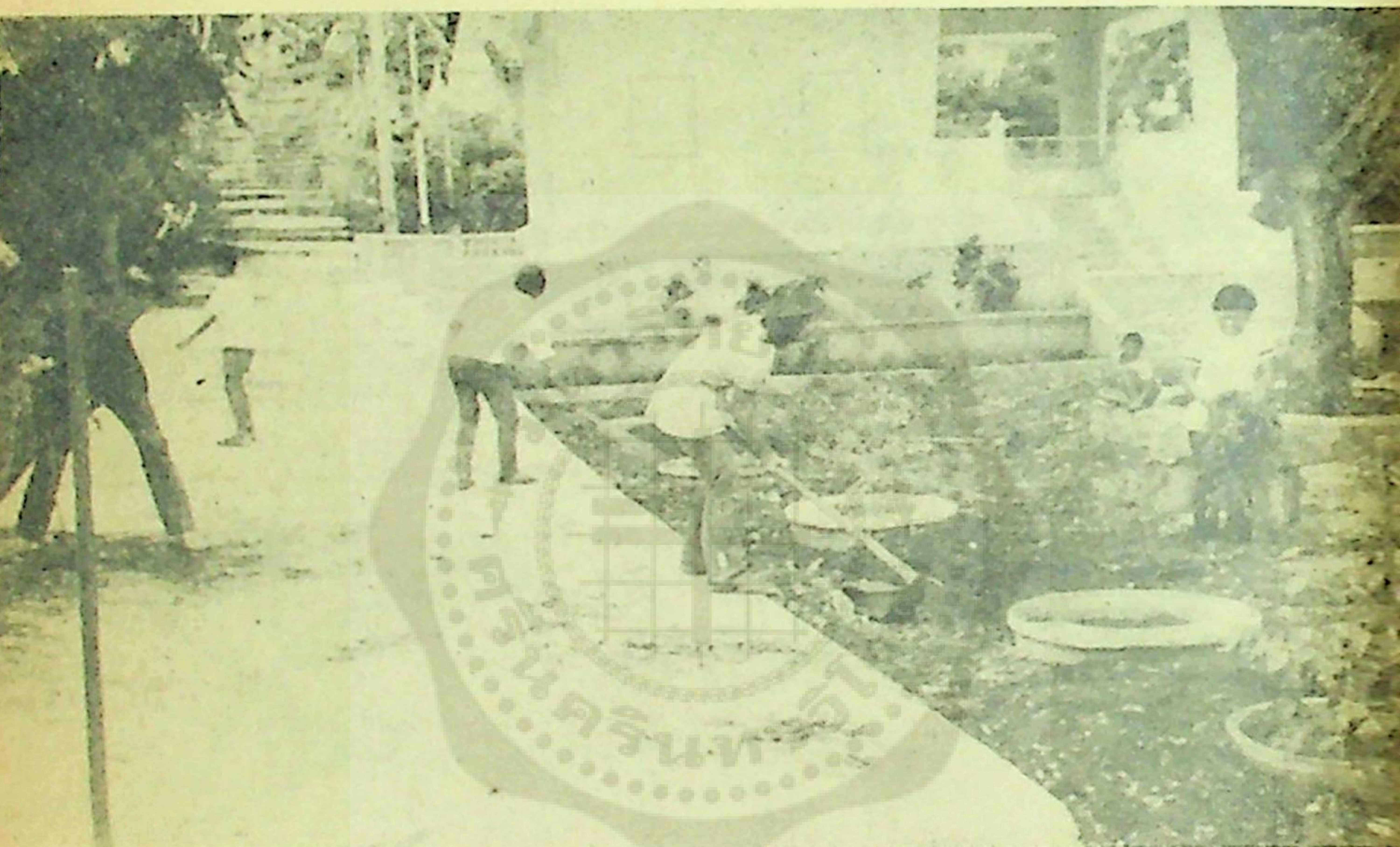
๔. แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา ให้ความช่วยเหลือ
สถาบันการศึกษาต่างๆ โดยการผลิตและจัดหาอุปกรณ์การสอน
ตลอดจนการบริการทางด้านโสตทัศนศึกษาให้แก่โรงเรียน
ต่างๆ ที่ขอความช่วยเหลือ

นอกจากนี้ยังมีการจัดปาฐกถาทางวิชาการ ซึ่งนอกจาก
จะบรรยายแก่นิสิตนักศึกษา ของวิทยาลัยแล้วยังเปิดโอกาสให้
ประชาชนร่วมฟังการบรรยายด้วย หนึ่งโครงการฝึกงานและ
ฝึกสอนของวิทยาลัย ซึ่งเป็นกิจการเกี่ยวเนื่องด้วยการศึกษา
โดยตรง ในทางปฏิบัติได้เป็นโครงการที่จัดขึ้นอย่างกว้างขวาง
กล่าวคือได้มีการส่งนิสิตฝึกสอนออกทำการฝึกสอนตามโรงเรียน
ต่างๆ ในอำเภอและจังหวัดภาคเหนือรวม ๘ จังหวัด คือ
พิษณุโลก สุโขทัย ตาก กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์
นครสวรรค์ อุตรดิตถ์ รวม ๒๖ แห่ง โครงการฝึกสอนนี้
นอกจากจะทำให้นิสิตฝึกสอนมีประสบการณ์ในระดับโรงเรียน
ประเภทต่างๆ แล้วยังเป็นความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาการขาด-
แคลนครูประจำการในส่วนภูมิภาคด้วย

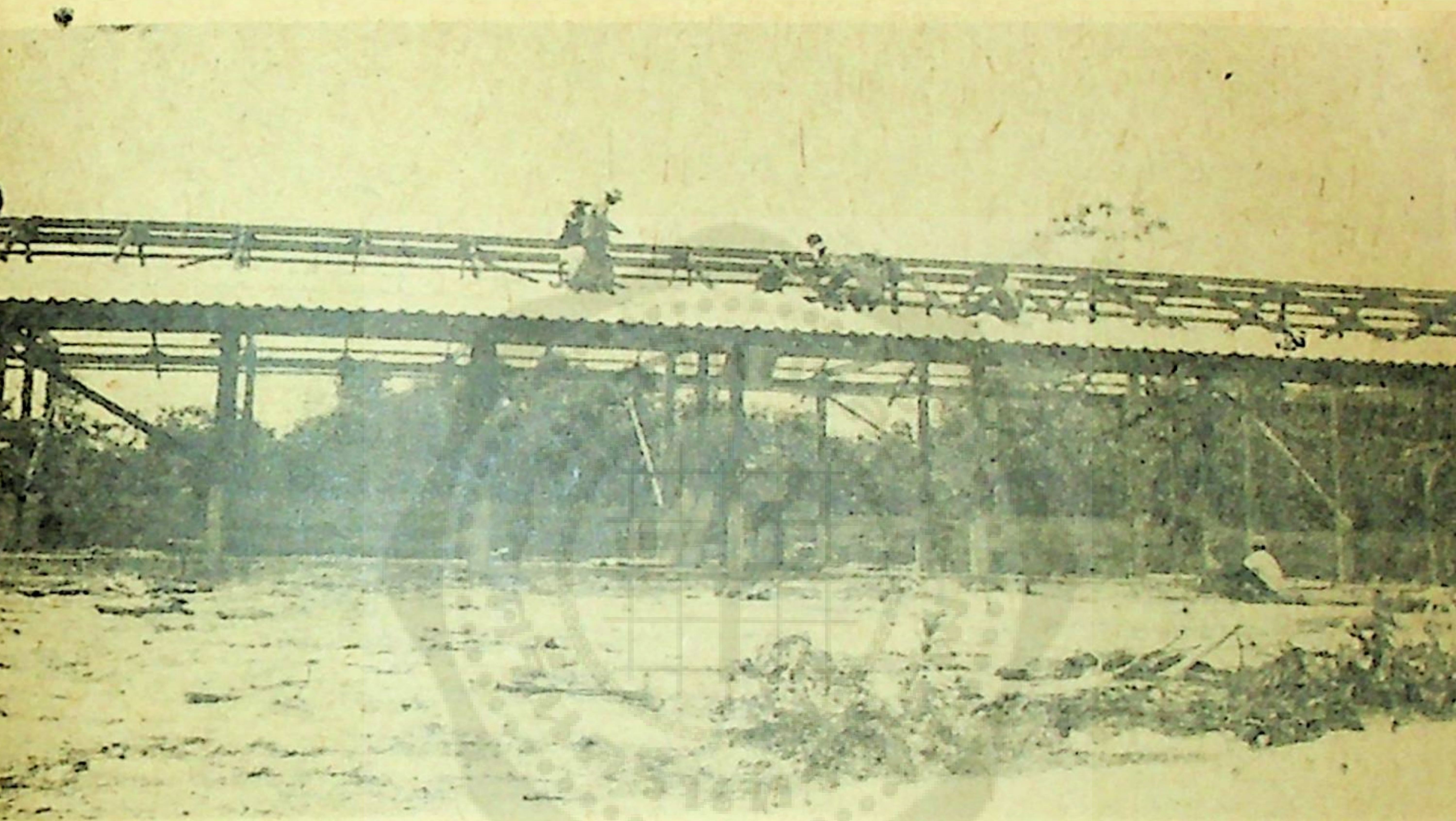
วิทยาลัยวิชาการศึกษาส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีเสรี-
ภาพในการจัดกิจกรรมและการปกครองตนเอง ทั้งส่งเสริมและ
สนับสนุนให้องค์การนิสิตนักศึกษามีกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือ

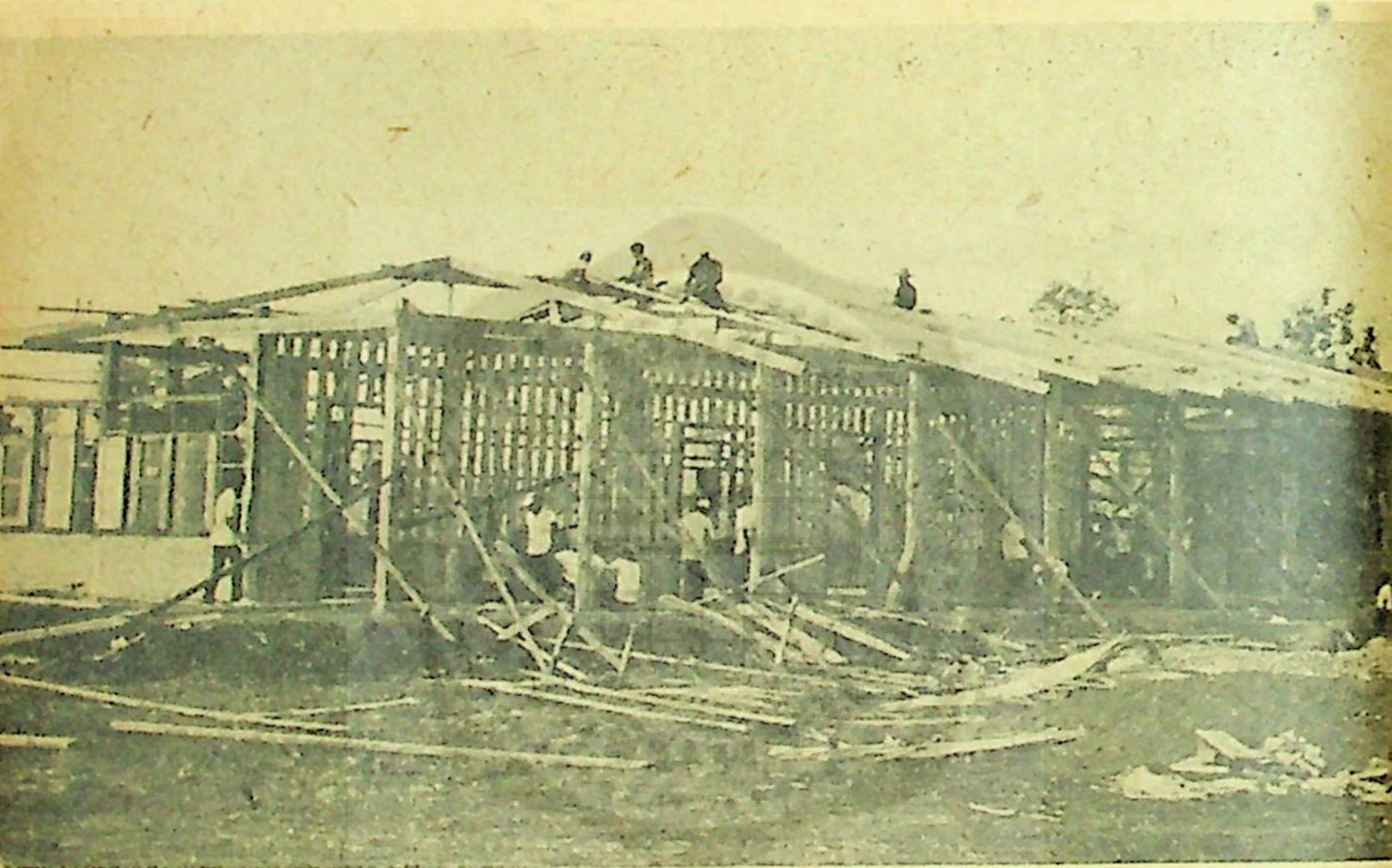
นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา บริจาคโลหิต เนื่องในวันสถาปนา
วิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา และวันมหิดล เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๖

พัฒนาวัดจุฬาทิศฯ ซึ่งรัชกาลที่ ๕ สร้างไว้พร้อมพระราชวัง เป็นที่ระลึกแก่
เจ้าฟ้าชายจุฬาทิศฯ ราชโอรสซึ่งประสูติที่เกาะสีชัง

กิจกรรมออกค่ายอาสาสมัครของนิสิต วศ. พระนคร ระหว่างปิดภาคเรียน
ฤดูร้อน ปีการศึกษา ๒๕๑๕ สร้างอาคารเรียน ณ หมู่บ้านห้วยพุน ต.ตะกอบ
อ. ไชยา จ. สุราษฎร์ธานี (เมื่อปีการศึกษา ๒๕๑๔ ได้สร้างอาคารเรียน
เสร็จเรียบร้อยเป็นแห่งแรก ณ หมู่บ้านสันป่าช้า อ. แม่อาข จ. เชียงใหม่)

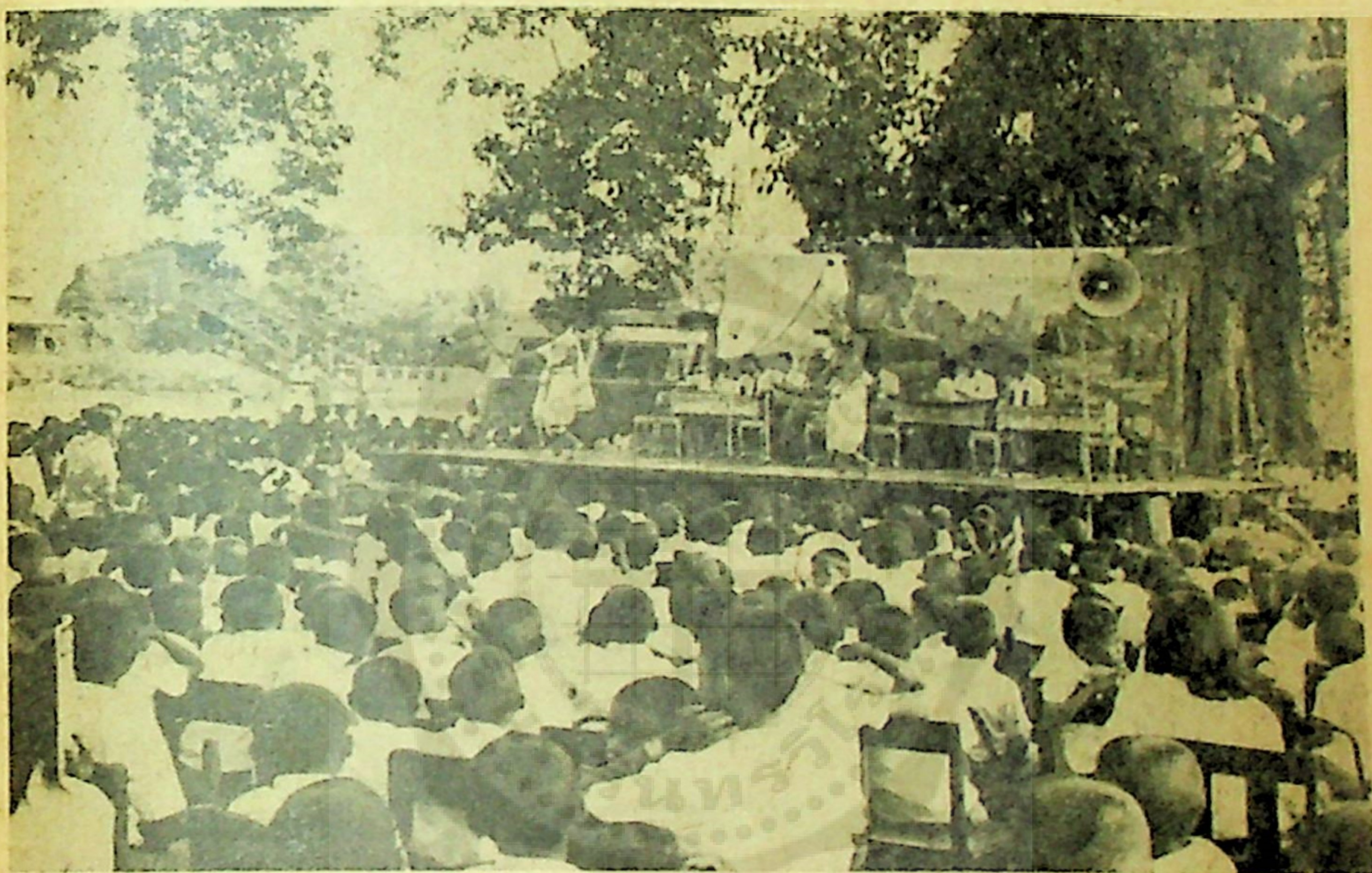

ชุมนุมาสา วศ. ปทุมวัน
 ๑๘ ม.ค.-๒๕ เม.ย. ๒๕๑๖
 ถ่ายอาสาพัฒนาที่บ้านเขาน้อย ต. ท่าข้าม
 อ. ชนแดน จ.ว. เพชรบูรณ์
 สร้าง ร.ร. แบบ ป ๑ ก. และบ้านพักครู

สังคม จัดตั้งชุมนุมต่าง ๆ ขึ้น กิจกรรมของชุมนุมเป็นไปเพื่อเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะและให้บริการแก่ชุมชน ดังจะเห็นได้จากการที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาแทบทุกสาขามีชุมนุมประเภทอาสาพัฒนา หรือพัฒนาการชนบท ซึ่งชื่อชุมนุมอาจจะต่างกันไปบ้างแต่มีจุดประสงค์ตรงกันในเรื่องการพัฒนาชนบท ช่วยสร้างโรงเรียน ช่วยสงเคราะห์หมู่บ้านในชนบทที่ห่างไกลความเจริญต่าง ๆ กิจกรรมก็มีต่าง ๆ กัน เช่น แจกของเครื่องใช้แก่ชาวเขาในถิ่นกันดาร จัดงานวันเด็กในโรงเรียนชนบทที่ห่างไกลชุมนุมชน รวบรวมอุปกรณ์การเรียนและหนังสือให้แก่โรงเรียนในถิ่นกันดาร จัดนิทรรศการทางวิชาการตามโอกาส ฯลฯ กิจกรรมของบางชุมนุมเริ่มต้นเป็นเพียงกิจกรรมภายในวิทยาลัย ต่อเมื่อมีกิจการก้าวหน้าขึ้นจึงได้ขยายวงออกไปออกไปสู่ชุมชน ตัวอย่างเช่น กิจกรรมของชุมนุมดนตรีไทยวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ในชั้นแรกก็บรรเลงกันภายในวิทยาลัย แสดงนอกวิทยาลัยบางครั้งบางคราว เช่น ออกรายการโทรทัศน์ บรรเลงร่วมกับวงดนตรีไทยของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ในงานมหกรรมดนตรี ต่อมากิจการของชุมนุมขยายตัวขึ้นเป็นชุมนุมนาฏศิลป์และดนตรีไทย มีบริการฝึกหัดแสดงนาฏศิลป์อีกด้วย

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๓ เป็นต้นมา ชุมนุมนนาฏศิลป์ และดนตรีไทยของวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ได้เริ่มเสนอผลงานต่อชุมชนอย่างป็นงานป็นการ โดยเดินทางไปแสดงในต่างจังหวัดตามภาคต่าง ๆ เช่นภาคเหนือไปถึงจังหวัด เชียงราย ภาคใต้ นอกจากแสดงภายในประเทศแล้วยังได้เคยไปแสดงถึงป็นั้ง และกัวลาลัมเปอร์อีกด้วย ทางภาคอีสานได้ ไปถึงจังหวัดสกลนคร การเสนอผลงานของชุมนุมนนาฏศิลป์ และดนตรีไทยแก่ประชาชนในต่างจังหวัดนี้ ทางชุมนุมนมีจุด มุ่งหมายจะเผยแพร่ความรู้ทางนาฏศิลป์และดนตรีไทย รวม ทั้งปลูกฝังให้เยาวชนในท้องถิ่นต่าง ๆ ได้เข้าใจและซาบซึ้ง ดนตรีไทย คุณาฏศิลป์ป็น ป็นผู้มีรสนิยม และมีเจตนาคติ อันดีที่จะรักษาศิลปและวัฒนธรรมของชาติโดยไม่หลงผิดเห็น ไปว่า ศิลปดนตรีและนาฏศิลป์ไทยป็นของคร่ำครึพ้นสมัย

ในแต่ละคราวที่ชุมนุมนออกไปแสดงและเผยแพร่กิจกรรม ของชุมนุมนนั้นก็ได้อแสดงในท้องที่หลาย ๆ แห่ง ดังเช่นการ เดินทางไปเผยแพร่ครั้งที่แล้วเมื่อวันที่ ๔-๑๑ กันยายน ๒๕๑๖ ได้เดินทางไปแสดงตามจุดต่าง ๆ ดังนี้คือ ปราจีน ลำปลายมาศ ชุขันธ์ ร้อยเอ็ด สกลนคร มหาวิทยาลัย

การแสดงนาฏศิลป์และดนตรีไทย
ของ
ชุมนุมนาฏศิลป์และดนตรีไทย ว.ศ. ประสานมิตร
ณ โรงเรียนหลักเมือง มหาสารคาม

นิทรรศการการละครและนาฏศิลป์ไทย

ของ

วิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก

(๒-๔ สิงหาคม ๒๕๑๖)

“ระบำลพบุรี”

ขอนแก่น และมหาสารคาม มีโปรแกรมการเสด็จจัดไว้
กว้าง ๆ ดังนี้คือ

๑. สาริตและแนะนำเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ
๒. แนะนำบทเพลงไทยชนิดต่าง ๆ พร้อมทั้งบทเพลงประกอบ
๓. แนะนำนาฏศิลป์ ความหมายของทำนาฏศิลป์ มีสาริตประกอบ
๔. แนะนำวิธีดูโขน แสดงรีวิวตอนสั้น ๆ ประกอบคำบรรยาย
๕. แสดงศิลปการป้องกันตัว เช่น ฟันดาบ แสดงดนตรีประกอบให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับศิลปของการต่อสู้
๖. การวาดภาพประกอบดนตรี แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจิตรกรรมกับดนตรี
๗. สอนวิธีเขียนรูปแบบ finger paint ให้แก่เด็ก ๆ เป็นกิจกรรมต่อเนื่องกับข้อที่ ๖
๘. การแสดงหุ่นกระบอกคน เน้นให้เห็นถึงการจัดกิจกรรมในการสอนวรรณคดี ที่ครูอาจจัดให้

นักเรียนร่วมแสดงได้ง่าย โดยไม่ต้องเสียเวลาฝึก
มากนัก

การจัดโปรแกรมแสดงในแต่ละคราวนั้นจัดคล้าย ๆ กัน
แต่จัดการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงให้เข้ากับสภาพของผู้ชม
เพราะบางคราวผู้เข้าชมเป็นเยาวชนรุ่นเยาว์ล้วน ๆ บางคราว
ก็เป็นนักศึกษาวิทยาลัยครู บางคราวก็มีประชาชนเข้าร่วมชม
ด้วย ผลของการเผยแพร่ศิลปดนตรีไทยและนาฏศิลป์ อันมี
จุดประสงค์ที่จะปลูกฝังความนิยมในศิลปประจำชาติให้แก่
เยาวชนนั้นนับว่าได้ผลดีเป็นที่พอใจ เพราะปรากฏว่าผู้ที่ได้
ชมการแสดงและการสาธิตนาฏศิลป์และดนตรีไทย มีความ
สนใจยิ่งขึ้น และมีความพอใจใคร่ที่จะได้ชมอีก การแสดงใน
แต่ละครั้งได้เชิญวิทยากรในท้องถิ่น เช่น ครูอาจารย์ทาง
ดนตรีไทยของสถาบันในส่วนภูมิภาค ให้เข้าร่วมแสดงด้วย
และได้มีการติดต่อสัมพันธ์สืบเนื่องกันต่อมา นับว่าได้ส่งเสริม
ให้เกิดการประสานงานกันด้วยสามัคคีอันดีอีกประการหนึ่ง
ด้วย อนึ่งสำหรับการแสดงในต่างประเทศนั้นก็ได้ได้รับความ
นิยมจากผู้เข้าชมเป็นอันมาก ดังเช่นการแสดงที่กัวลาลัมเปอร์
ผู้ว่าการแห่งรัฐ และบุคคลในวงการทูต ก็มาร่วมชมกับ
ประชาชนอื่นๆด้วย นับว่าชุมนุมได้ทำการเผยแพร่วัฒนธรรม

นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา พิชญโลก
บำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม
นำของไปแจกชาวเขาดอยมูเซอร์ จังหวัดตาก
วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๖

นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา นำอุปกรณ์การสอนซึ่งนิสิตจัดทำขึ้นเอง
ไปมอบให้แก่โรงเรียนบ้านหนองหอย ตำบลหัวเขาแดง อ. เมือง จ. สงขลา

ทางนาฏศิลป์และดนตรีไทยได้อย่างสำเร็จดียิ่ง กับยังเป็นการ
เผยแพร่เกียรติคุณของวิทยาลัยอีกสถานหนึ่งด้วย

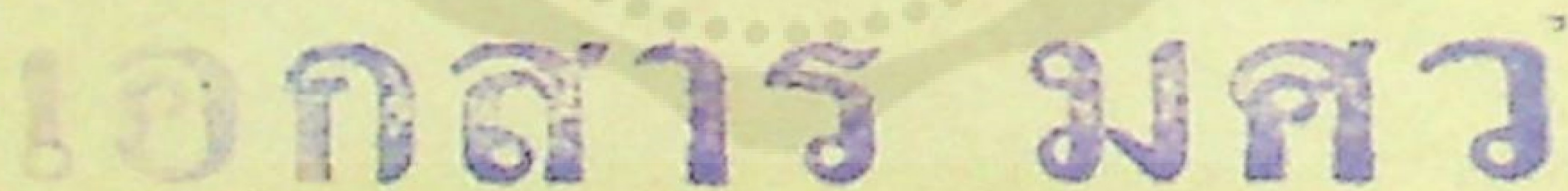
นับตั้งแต่วิทยาลัยวิชาการศึกษาเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่
ปี พ.ศ. ๒๔๙๖ จนกระทั่งถึงปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๑๖ อันเป็น
การครบรอบปีที่ ๒๐ นี้ จะเห็นได้ว่าวิทยาลัยได้ขยายและ
เติบโตขึ้นในทุก ๆ ทาง กล่าวคือเจริญขึ้นทั้งทางด้านปริมาณ
และคุณภาพ สำหรับงานในฝ่ายการผลิตครูนั้น วิทยาลัย
วิชาการศึกษาก็ได้ผลิตครูอาจารย์ในระดับปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิตไปแล้วถึง ๒๐,๓๒๓ คน ระดับปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต ๕๓ คน และผู้สำเร็จวิชาเฉพาะ ๔๖๐ คน
นอกเหนือจากผลงานด้านผลิตครูอันเป็นงานหลักแล้ว ยังมี
งานอบรมส่งเสริมวิทยฐานะครูประจำการ และให้บริการการ
อบรมครูและเจ้าหน้าที่ทางการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ อีก
เป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นงานที่วิทยาลัยได้จัดการทำโดยตลอด
มา รวมทั้งจัดการให้บริการแก่ชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ
ของรัฐอีกด้วย ยิ่งการขยายสาขาของวิทยาลัยออกไปสู่ส่วน
ภูมิภาค ก็นับได้ว่ามีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความเจริญให้
แก่ท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นอย่างยิ่ง จัดว่าในกิจกรรมส่วนที่เกี่ยวกับการ
ศึกษาของประเทศชาตินั้น วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้

ประกอบการณ์เป็นประโยชน์เป็นอันมาก บรรดาผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ได้กระจายกันไปทำงานรับใช้ประเทศชาติ อยู่ทั่วราชอาณาจักร วิทยาลัยได้ขยายกิจการและขยายสาขามีปริมาณนิสิตและอาจารย์เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมมากมาย ทั้งในปีการศึกษา ๒๕๑๖ นี้ มีจำนวนนิสิตนักศึกษาารวมถึง ๑๘,๒๗๖ คน และมีอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิรวมถึง ๘๙๔ คน การปฏิบัติหน้าที่ของวิทยาลัยวิชาการศึกษานี้เกี่ยวเนื่องด้วยการศึกษาทั้งงานหลักคืองานผลิตครู และงานเสริมอันได้แก่งานค้นคว้าวิจัยและบริการแก่หน่วยงานชุมชนต่าง ๆ นั้น ได้ดำเนินมาอย่างดี นับได้ว่าวิทยาลัยได้ประกอบกิจการในทางการศึกษาให้เจริญงอกงามมาโดยลำดับ สมดังตราและคำขวัญของวิทยาลัยที่ว่า “การศึกษาคือการงอกงาม”

อาศัยเหตุดังกล่าวจึงตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๖ ว่าด้วยการปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม ในข้อที่ ๒๔ ให้วิทยาลัยวิชาการศึกษามีฐานะเป็นส่วนราชการหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการมีฐานะเทียบเท่ากรม กับประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๗ ข้อ ๖๐ และ ๖๑ ให้โอนงานกิจการ หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกรมการฝึกหัดครู เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนงานวิจัย

แผนงานทำแบบทดสอบมาตรฐาน และงานผลิตครูปริญญา
 วิชาการศึกษาในแผนงานผลิตครู ไปเป็นของวิทยาลัยวิชาการ
 ศึกษา ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ ๘๙
 ตอนที่ ๑๔๕ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕

กล่าวโดยสรุปวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ขยายกิจการและ
 เจริญเติบโตมาตลอดระยะเวลา ๒๐ ปีนี้ก็จริงอยู่ แต่ก็จะได้
 ขยายกิจการให้ก้าวหน้าต่อไปโดยไม่หยุดยั้ง ดังเช่นในรอบปีที่
 ๒๐ นี้วิทยาลัยได้ร่างหลักสูตรปริญญาเอกสำเร็จลงโดย
 เรียบร้อย หากไม่มีอุปสรรคอย่างใดก็คงจะเปิดสอนได้ในปี
 การศึกษา ๒๕๑๗ นับเป็นความก้าวหน้าที่พึงยินดีประการ
 หนึ่ง ยิ่งในส่วนราชการอื่น ๆ ก็ขยายกิจการก้าวหน้ามาโดย
 ลำดับ ดังเช่นคณะวิชามนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์ก็
 เป็นคณะที่มีกิจการกว้างขวาง อาจแบ่งเป็นสองคณะวิชาได้
 ในอนาคต และเนื่องมาแต่ความพร้อมทางวิชาการ และความ
 พร้อมในด้านกำลังอาจารย์ วิทยาลัยก็อาจเปิดสอนในสาขา
 วิชาอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากวิชาการศึกษาได้ ในอนาคตข้างหน้า
 หากว่าทางสภาวิทยาลัยและหน่วยราชการผู้มีอำนาจบังคับ-
 บัญชาพิจารณาเห็นชอบ ด้วยเหตุฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าใน
 รอบปีที่ ๒๐ นี้เป็นปีสำคัญที่วิทยาลัยจะได้ประกอบกิจการให้
 เจริญก้าวหน้าต่อไป.

โทร. 911067 920146 ตุลาคม 2516

จัดพิมพ์ด้วยความเอื้อเฟื้อ

ของ

คุณบุญพร้อม อุ่นจิตต์

กรรมการผู้จัดการบริษัทพร้อมการช่างจำกัด